

มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

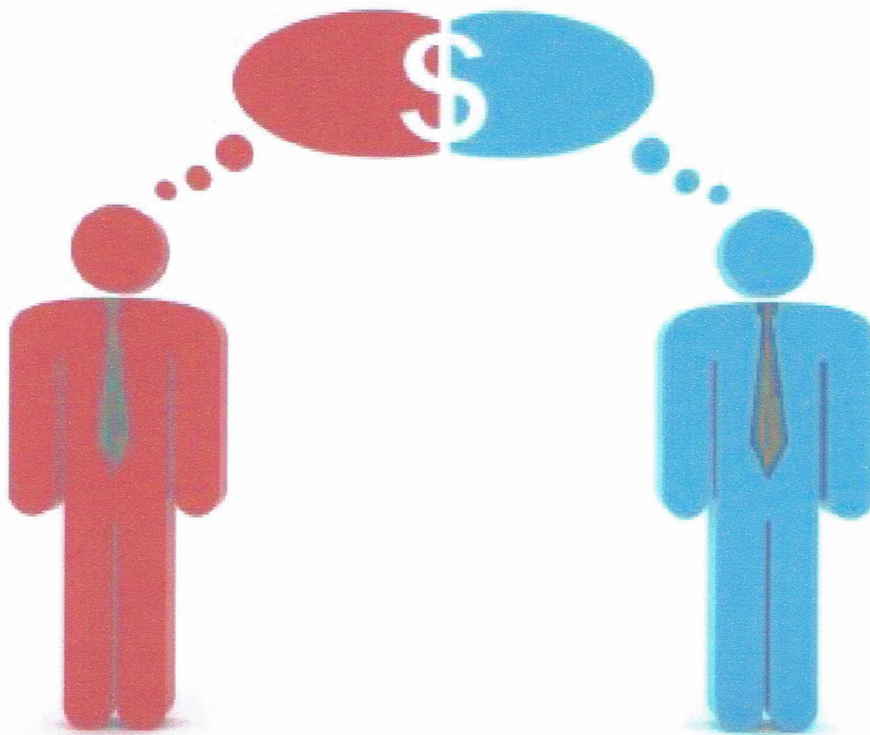
เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ ๓/๒๕๖๑
โดย กลุ่มกฎหมายและคดี สพป.ชลบุรี เขต ๒
(ปรับปรุงครั้งที่ ๑)

ความหมายของ “ผลประโยชน์ทับซ้อน”

ผลประโยชน์ทับซ้อน

หมายถึง ผลประโยชน์ของส่วนรวมแต่ซ่อนเร้นหรือปิดบังไว้ซึ่งผลประโยชน์ของส่วนบุคคล ซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าวมีความขัดแย้งกัน (Conflict of interest) ระหว่างผลประโยชน์ของส่วนตนและผลประโยชน์ของส่วนรวม หมายความว่า บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกิจการเพื่อประโยชน์ส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้มีผลต่อการตัดสินใจ หรือมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ทับซ้อน จึงเป็นกลไกหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของส่วนรวมได้นำมาใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น อันเข้าข่ายการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือที่เรียกว่าคอร์รัปชันนั่นเอง

สาระสำคัญของผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือการคอร์รัปชัน เป็นปัญหาใหญ่ที่ทั่วโลกกำลังประสบอยู่ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศชาติทั้งสิ้น ซึ่งคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การที่บุคคลได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ

๒. บุคคลดังกล่าวเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนตนไม่ว่าจะในฐานะเป็น

- เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียกับคู่สัญญากับรัฐ หมายความว่า ตนเข้าไปเป็นคู่สัญญากับรัฐเสียเอง หรือ ตนมีประโยชน์ได้เสียกับบุคคลที่เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ เช่น ข้าราชการได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุในหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่ง แต่กลับนำบริษัทของตนเข้ามาทำสัญญาซื้อขายกับหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งตนทำหน้าที่อยู่ หรือบริษัทดังกล่าวไม่ใช่ของตนแต่ตนเข้ามีส่วนได้เสียในฐานะเป็นญาติพี่น้อง เพื่อน หรือเป็นผู้สนิทชิดเชื้อในฐานะอื่นๆ เป็นต้น

- เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หมายความว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเข้าไปเป็นหุ้นส่วน ซึ่งคำว่าหุ้นส่วนนั้นอาจเป็นหุ้นส่วนที่เป็นเงิน หุ้นส่วนที่เป็นทรัพย์สินอื่น
หรือหุ้นส่วนที่เป็นแรงงานที่มูลค่าเป็นเงินก็ได้และคำว่าในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น อาจเป็นหุ้นส่วนธรรมดาหรือ
หุ้นส่วนที่จดทะเบียนนิติบุคคลก็ได้ หรือเป็นกรณีที่บุคคลนั้นเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว
ซึ่งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นได้เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ

- เป็นผู้รับสัมปทานหรือคงไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ
ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าไปเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วน
ท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นใน
ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

- เป็นผู้เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจ
ของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด
อยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้น อาจขัด
หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

กฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือนิติบุคคลซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้น จากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓/๑ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๒. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนสินทรัพย์หรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ กล่าวคือ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้กับในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมรรยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมนั้น ถ้าเป็นการรับจากญาติซึ่งให้โดยเสนหาจะรับได้ตามฐานานุรูปถ้าเป็นการรับจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ จะต้องมีการราคาหรือมูลค่าในการรับแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไร ตามกฎหมายว่าด้วยการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่นหรือด้วยวิธีการอื่นใด

(๒) ใช้ สิ่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้หรือกระทำให้ลักษณะให้ผู้ผู้นั้นอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

การปฏิบัติงานที่สุ่มเสี่ยงต่อผลประโยชน์ทับซ้อน (กรณีทั่วไป)

๑. การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของทางราชการ แต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตัวเกี่ยวข้องกับกิจการที่ตนเองจะต้องดำเนินการ เช่น ตนเองดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้แก่ทางราชการ แต่ได้นำเอาบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนของตนหรือเครือญาติของตนหรือตนเข้าไปมีส่วนได้ ส่วนเสียในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนั้น เข้ามารับการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

๒. การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของทางราชการ แต่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นตัวแทนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่เป็นคู่สัญญาหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับรัฐในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๓. การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของทางราชการ แม้จะไม่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นตัวแทนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนั้น แต่ได้ให้คำแนะนำแก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่เป็นคู่สัญญาหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับรัฐในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันทำให้รัฐเสียผลประโยชน์

๔. การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของทางราชการ ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งอันเป็นลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน “ผลประโยชน์ทับซ้อน”

ผู้บังคับบัญชาจะต้องควบคุมเอาใจใส่เป็นพิเศษโดยให้มีการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดเกี่ยวกับเรื่อง

๑. การเตรียมตัวก่อนแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ผู้บังคับบัญชาจะต้องสำรวจตรวจสอบสถานะของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งว่าบุคคลดังกล่าวเป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบกิจการส่วนตัวในลักษณะที่เมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วจะเข้าข่ายเป็นผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ เช่น การเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ การเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ การเป็นผู้รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว การเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

- นอกจากจะสำรวจตรวจสอบสถานะของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแล้วยังต้องสำรวจตรวจสอบคู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลนั้นด้วยว่าได้มีการดำเนินกิจการใดๆ อันเป็นการทำแทนบุคคลนั้นในขณะที่บุคคลดังกล่าวได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งด้วย

๒. การปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐ จะต้องคอยตรวจสอบตนเองว่าอยู่ในสถานะที่เป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ หากรู้ว่าตนเองเข้าข่ายเป็นผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนแม้แต่เพียงเล็กน้อย จะต้องรายงานเรื่องดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณา คู่สมรสหรือเครือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับธุรกิจของเอกชนซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

๓. การดำเนินกิจการหลังจากพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยห้ามดำเนินกิจการนั้นต่อไปอีกเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้นๆ แล้ว ทั้งนี้การห้ามดังกล่าวได้ห้ามคุ้มครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นด้วย

๔. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการให้หรือการรับของขวัญหรือผลประโยชน์

(๑) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา ซึ่งมีดังนี้ (๑) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานะ (๒) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท (๓) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

(๒) ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรม เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กแต่ก็ถือว่าของขวัญนั้นๆ เป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีราคาเท่าใด

(๓) ของขวัญหรือผลประโยชน์ ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรายงาน หรืออาจเก็บเป็นของตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๔) ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

(๕) ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับ ให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

(๖) ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากงาน เป็นต้น

(๗) ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่าของของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

(๘) ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้รับบริการแม้จะต่างคนต่างกลุ่ม เพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

(๙) ของขวัญและหรือผลประโยชน์ ใด ๆ ที่ได้รับการเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชนและองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือนก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์ เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

(๑๐) เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

๕. กรณีที่ตนมีกิจการที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว

ต้องขอลงตนออกจากการเป็นเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปเกี่ยวข้อง

๖. การสร้างความเข้าใจ

ผู้บังคับบัญชาจะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ

๗. การสร้างจิตสำนึก

ผู้บังคับบัญชาจะต้องสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ตระหนักถึงบุญคุณของแผ่นดิน และต้องกำกับดูแลการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร (Good Governance) หลักคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิยมชอบ (Anti Corruption) นั้นเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีศักดิ์ศรี มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีจิตมุ่งบริการ มีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อส่วนรวม

ผลของการฝ่าฝืน

การมีพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่เข้าข่ายการมีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ หรือจรรยาบรรณข้าราชการ ย่อมส่งผลให้ถูกลงโทษทางวินัย เช่น ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน จนกระทั่งถึงขั้นปลดออกหรือไล่ออก ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

ประการสำคัญจะต้อง

๑. ไม่ทุจริต คือ ตัวเราไม่ทำทุจริต ไม่ทำให้เกิดความผิดพลาด มีจิตใจที่สุจริตเป็นที่ตั้ง
๒. อย่าให้ผู้อื่นสงสัยว่าทุจริต คือ ต้องทำงานอย่างรอบคอบ โปร่งใส ไม่มีเงื่อนงำ ต้องมีพยานหลักฐานเพื่อยืนยันในการทำงานทุกครั้ง
๓. อย่าให้คนอื่นทุจริต คือ ต้องป้องกันมิให้ผู้เกี่ยวข้องกับเรากระทำการทุจริต

การติดตามประเมินผล

ให้กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ เป็นผู้รับผิดชอบรวบรวมจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกรณีผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคแนวทางการแก้ไขแล้วรายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ ทราบทุก ๖ เดือน/ปีงบประมาณละ ๒ ครั้ง

หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

ให้กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ เป็นผู้รับผิดชอบการรับแบบรายงาน การดำเนินเรื่องร้องเรียน ตามมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ ทราบและพิจารณา ทั้งนี้ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ ที่ ๕๓/๒๕๖๑ เรื่อง มอบหมายงานให้ปฏิบัติ และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการและลูกจ้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ประกอบกับคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ ที่ ๑๘๐/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การจัดการเรื่องร้องเรียน การจัดการตามมาตรการป้องกันการรับสินบน การจัดการตามมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑